

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 05 від 08.05.2024 року

Заступник Голови Приймальної комісії

Олексій ЖИЛЬЦОВ

ПРОГРАМА

фахового іспиту

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Освітня програма: 025.00.02 Сольний спів

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри академічного та
естрадного вокалу

протокол № 3 від 08.05.2024

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА

Київ – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит для вступу на навчання, відповідно до п. 7.3.2. Правил прийому Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на освітню програму 025.00.02 Сольний спів, спеціальність 025 Музичне мистецтво (в межах вакантних місць ліцензованого обсягу) складається з одного туру і проводиться в один день.

Метою фахового іспиту з сольного співу для вступників є виявлення та оцінювання їх творчих здібностей, вокально-виконавських навичок і рівня музичних здібностей.

Завданням фахового іспиту з сольного співу є перевірка рівня:

- володіння співацьким голосом;
- сформованості вокальних даних;
- володіння вокальною технікою;
- чистоти інтонування під час виконання творів;
- наявність музичного слуху, вміння визначати на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор);
- наявність ритмічного чуття та музичної пам'яті.

Форма проведення практична:

1. художнє виконання двох різнохарактерних творів, з яких: один – з супроводом (в ансамблі з концертмейстером або фонограмою) та один – народна пісня а-cappella).
2. Перевірка музичного слуху, ритму та музичної пам'яті.

Особливі умови: Онлайн дистанційно.

До участі у фаховому іспиті допускаються вступники, які зареєстрували електронний кабінет вступника через портал <https://vstup.edbo.gov.ua/> (з 01.07.2024) та в цьому кабінеті подали заяву на участь у фаховому іспиті (з 03.07.2024 по 10.07.2024 – для участі в конкурсі на бюджет; з 03.07.2024 по 25.07.2024 – для участі в конкурсі на контракт).

Для забезпечення об'єктивного оцінювання члени комісії також прослуховують відеозаписи творів програми, які має надіслати вступник до початку фахового іспиту з сольного співу шляхом заповнення google-форми. Вступник отримує покликання на google-форму на особисту електронну пошту, яку вказав при реєстрації заяви на творчий конкурс АБО в електронному кабінеті вступника.

Відеозаписи мають проводитися без вимикання та зупинки камери (єдиним дублем), з початку до кінця виконання двох творів програми послідовно, без зупинок та без монтажу. На відеозаписі повинно бути чітко видно виконавця. На початку запису вступник представляється та оголошує програму, яку буде виконувати. Назва файлу відеозапису має містити ПІБ вступника та назву твору (наприклад, «Іваненко І.І._пісня»). Вимоги до відео: максимальний об'єм файлу 20 Гб, формат запису mp4.

Правила проведення вступних випробувань онлайн (дистанційна форма) та вимоги до вступників під час складання фахового іспиту

1. Члени екзаменаційної комісії створюють відеозустріч у ресурсі Zoom та надсилають запрошення на електронні пошти вступників.
2. Вступники проходять ідентифікацію під час підключення до сесії за 30 хв. до початку складання фахового іспиту. За цей час кожен вступник підтверджує ідентифікацію особи та демонструє підготовлене приміщення. Для ідентифікації вступник демонструє оригінал документа, що засвідчує особу.
3. У час, визначений як початок випробування, в чат надсилається посилання для входу в окремі сесійні зали (кімнати) для фахового іспиту.
4. Під час складання фахового іспиту обов'язково ведеться відеозапис. Беручи участь у випробуванні вступник погоджується з тим, що буде вестися запис випробування.
5. У разі виникнення під час складання фахового іспиту обставин непереборної сили вступник повинен негайно повідомити екзаменатора

або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо).

6. Під час складання фахового іспиту вступник зобов'язаний:

- не залишати зону видимості веб-камери;
- не відключати мікрофон та не знижувати його рівень чутливості до звуку під час випробування;
- використовувати один / два засіб виведення зображення (монітор, телевізор, проєктор, телефон).

7. Під час складання фахового іспиту заборонено:

- залучати на допомогу третіх осіб;
- надавати доступ до комп'ютера стороннім особам;
- вступати у розмови з третіми особами.

8. Порухення цих вимог є підставою для ухвалення рішення про анулювання результатів фахового іспиту та виставлення незадовільної оцінки.

Виявлені знання і вміння вступників оцінюються кількістю балів відповідно до встановлених критеріїв. Оцінка за фаховий іспит вважається **незадовільною**, якщо вступник отримав **менше 100 балів**.

Критерії оцінювання

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Вступник виявив відмінне володіння співацьким голосом, високий рівень виконавської техніки, бездоганно виконав два різнохарактерні твори з супроводом та народну пісню a-cappella, продемонстрував чітку інтонаційну стійкість, володіння музичним слухом, точно відтворив ритмічний малюнок та запропоновану мелодію.
160 – 179	Вступник виявив високий рівень володіння співацьким голосом, успішно виконав твори з дотриманням авторського тексту з незначними технічними помилками, продемонстрував інтонаційну стійкість, володіння музичним слухом, відтворив ритмічний малюнок та

	запропоновану мелодію з деякими огріхами.
140 – 159	Вступник вірно відтворив нотний текст творів програми фахового випробування з певними текстуальними помилками та виявив належний рівень вокальної техніки, продемонстрував інтонаційну стійкість, володіння музичним слухом, відтворив ритмічний малюнок та запропоновану мелодію з деякими помилками
120 – 139	Вступник виявив достатній рівень володіння співацьким голосом, знання творів програми фахового випробування, але допустив деякі суттєві помилки, продемонстрував нестійку інтонацію, ритмічний малюнок та запропоновану мелодію відтворив із помилками.
100 – 119	Вступник продемонстрував посередній рівень володіння співацьким голосом, допустив значну кількість текстових і технічних помилок. Знання тексту творів задовольняє мінімальним вимогам програми фахового випробування, невірно відтворив запропонований ритмічний малюнок і мелодію.
1 – 99	Вступник виявив низький рівень володіння співацьким голосом, нездатний відтворити ритмічний малюнок і запропоновану мелодію.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне виконання двох різнохарактерних творів, з яких: один – з супроводом (в ансамблі з концертмейстером або фонограмою) та один – народна пісня *a-cappella*) і перевірка музичного слуху, ритму та музичної пам'яті.

Академічний вокал

- 1. Класичний твір** (В. Моцарт арія Бастьєни з опери «Бастьєн і Бастьєна»).
- 2. Народна пісня *a-cappella*** (наприклад: українська народна пісня «Ой, джигуне, джигуне»).
- 3. Перевірка музичного слуху, ритму та музичної пам'яті**

Естрадний вокал

1. **Естрадна пісня** (наприклад: О. Білаш. «Два кольори»).
2. **Народна пісня а-sarrella** (наприклад: українська народна пісня «Їхав козак за Дунай»).
3. Перевірка музичного слуху, ритму та музичної пам'яті

Орієнтовний перелік вокальних творів

Класичний твір

- A. Вівальді арія Ірен «Sposa son disprezzata» із опери «Баязет».
- Г. Гендель арії із ораторії «Месія».
- Г. Гендель, арія «Dignare» з кантати «Te Deum».
- В. Моцарт арія Сусани «Schon Klopfet mein liebender business» з опери «Весілля Фігаро».
- К. Сен-Санс «Ave Maria».
- К. Monteverdi «Lasciatemi morire» Dell 'opera «Arianna».
- P. Bencini arietta «Tanto sospirero».
- G.B. Bononcini «Per la gloria d'adorarvi» aria dell'opera «Griselda».
- F. Cavalli Arietta «Dolce amor bendato dio».
- A. Cesti «Tu mancavi a tormentarmi».
- G. Giordani «Caro mio Ben».
- A. Lotti arietta «Pur Dicesti».
- N. Manfroce Arietta «Povero cor».
- D. Manzolla «Quando tu mi guardi e».
- N. Matteis canzonetta «Caro volto Pallidetto».
- W. Mozart Aria Di Barbarina dell'opera «Le nozze di Figaro».
- G. Pergolesi «Se tu mami».
- A. Scarlatti «O Cessate di piagarmi».
- A. Vivaldi «Vieni,vieni o mio diletto».

Українські романси

- Д. Бортнянський «Гімн Місяцю».

- Д. Бортнянський «Мені Ісмєна серцем вірить».
- Д. Бортнянський «Романс Поля і Віргінії».
- А. Кос-Анатольський «Два пороги з Чорногори».
- А. Кос-Анатольський «Садок вишневий».
- А. Кос-Анатольський «Ой на горі сніг біленький».
- В. Косенко «Вечірня пісня» – сл. О. Пушкіна, переклад М. Рильського.
- В. Косенко «Вітер легковірний» - сл. К. Бальмонта, переклад В. Лефтія.
- В. Косенко «Вони стояли мовчки» - сл. В. Стражева, переклад В. Морданя.
- В. Косенко «І знов душа моя» – сл. О. Апухтіна, переклад Г. Чубука.
- В. Косенко «Соловей і ружа» – сл. О. Пушкіна, переклад Л. Реви.
- В. Косенко «Говори говори» – сл. В. Лихачова, переклад В. Лефтія.
- В. Косенко «Осінній вечір» – сл. Ф. Тютчева, переклад Р. Чумака.
- В. Косенко «На серці радості немає» – сл. О. Апухтіна, переклад Р. Чумака.
- М. Лисенко «Айстри» – сл. Олександра Олеся.
- М. Лисенко «Безмежнеє поле» – сл. Івана Франка.
- М. Лисенко «На личеньку у тебе» – сл. Г.Гейне
- Б. Лятошинський «В тумані сліз » - сл. В. Сосюри.
- Б. Лятошинський «Вітрила чорні на човні » - сл. Г.Гейне.
- Б. Лятошинський «Вони закохались обоє» - сл. Г.Гейне.
- Б. Лятошинський «На добраніч» - сл. П.Б. Шеллі український переклад І. Стешенко.
- Б. Лятошинський «Над струмком бентежно крикнув птах » - сл. Вана Вея, український переклад С. Балацького.
- «Зоре моя вечірняя». Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка.
- «Вечірня пісня». Муз. К. Стеценка. Сл. Самійленка.
- «Запливай же, роженько весела». Муз. О. Андрієвської.

Українські народні пісні:

«Бодай ся когут знудив».
«Вечір близенько».
«В кінці греблі шумлять верби».
«Гандзя».
«Глибока кирниця».
«Грицю, Грицю, до роботи».
«І шумить, і гуде».
«Їхав козак за Дунай».
«Закувала зозуленька».
«Зелененький барвіночку».
«Зацвіла в долині червона калина».
«Лугом іду, коня веду».
«Мав я раз дівчиноньку».
«Місяць на небі».
«Нащо мені чорні брови».
«Одна гора високая».
«Ой, джигуне, джигуне».
«Ой, дівчино, шумить гай».
«Ой, на горі сніг біленький».
«Ой, на гору козак воду носить».
«Ой, не світи, місяченьку».
«Ой, не ходи, Грицю».
«Ой, маю я чорні брови».
«Ой, під вишнею».
«Ой, піду я до млина».
«Ой, ти місяцю».
«При долині куц калини».
«Сонце низенько».
«Стелися, барвінку, низенько».
«Стоїть гора високая».

«Стоїть явір над водою».

«Ти до мене не ходи».

«Чи я в лузі не калина була».

«Чом, чом не прийшов».

«Якби мені черевики».

«Якби мені не тиночки».

Пісні українських композиторів

О. Андрієвська «Запливай же, роженько весела».

В. Верменич «Чорнобривці».

В. Верменич «На калині мене мати колихала».

О. Білаш «Два кольори».

О. Білаш «Над Україною».

О. Білаш «Полинь».

О. Білаш «Полтавська полька».

О. Білаш «Журавка».

О. Білаш «Пісня про калину».

О. Білаш «Стань зорею мені».

І. Білозір «Пшеничне перевесло».

П. Дворський «Рідна мова».

П. Дворський. «Смерекова хата».

Л. Дудківський «Черешневий гай».

Л. Дудківський «Якщо любиш – кохай».

О. Злотник. «Маки червоні».

О. Злотник. «Гай, зелений гай».

О. Злотник. «Чуєш, мамо».

О. Злотник. «Батько і мати».

О. Злотник. «Марево снів».

В. Івасюк. «Водограй».

В. Івасюк. «День без тебе».

В. Івасюк. «Кленовий вогонь».

- В. Івасюк. «Я піду в далекі гори».
- В. Івасюк. «Запроси мене у сни».
- В. Івасюк. «Тільки раз цвіте любов».
- В. Івасюк. «Балада про мальви».
- В. Івасюк. «Балада про дві скрипки».
- В. Івасюк. «Жовте листя».
- В. Івасюк. «Мандрівний музика».
- В. Івасюк. «Червона рута».
- В. Івасюк. «Пісня буде поміж нас».
- І. Кириліна. «Яблуневі зливи».
- І. Кириліна. «Лесная чакона».
- І. Кириліна. «Лісова пісня».
- М. Мозговий. «Край».
- М. Мозговий. «Земле, моя».
- М. Мозговий. «Зачаровані слова».
- М. Мозговий. «Минає день».
- Т. Петриненко. «Пісня про пісню».
- Т. Петриненко. «Господи, помилуй нас».
- І. Поклад. «Чарівна скрипка».
- І. Поклад. «Скрипка грає».
- І. Поклад. «Зелен клен».
- І. Поклад. «Кохана».
- О. Пономарьов. «Колискова».
- О. Пономарьов. «Моє кохання сірооке».
- Я. Степовий, сл. Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя».
- К. Стеценко, сл. Самійленка «Вечірня пісня».
- В. Хурсенко. «Соколята».
- В. Хурсенко. «Ні, я нічого не забув».
- І. Шамо. «Три поради».
- І. Шамо. «Пісня про Київ».

І. Шамо. «Пісня про щастя».

І. Шамо. «Ідуть дощі».

І. Шамо. «Проводжала мати свого сина».

Б. Янівський: «Журавочка».

Пісні зарубіжних композиторів:

Music by Elton John, lyrics by Bernie Taupin – «Believe».

Music & words by Johnson, Penniman, Blackwell – «Long tall Sally».

Music by Alice Dona & words by Serge Lama – «Se suis Malade».

Music by N. Gimbel & words by P. Beltran – «Sway».

Music by Tomaso Giovanni Albinoni, Rick Allison & words by Lara Fabian, Dave Pickell – «Adagio».

Music by Mike Chapman & words by Holly Knight – «Simple the Best».

Music by Cy Coleman & words by Dorothy Fields – «Big Spender».

Music & words by Kristian Lundin, Andreas Carlsson – «I'm Alive».

Music & words by Alan Merrill and Jake Hooker – «I Love Rock'N'Roll» .

Music & words by Floyd Nathaniel Hills and Kara Elizabeth DioGuardi – «Sober».

Music & words by Adriano Celentano – «I love you».

Music & words by Dorothy LaBostrie and Richard Penniman – «Tutti frutti».

Music & words by Burt Bacharach and Hal David – «Say A Little Prayer For You».

Music & words by Jon Bon Jovi, Richie Sambora, Jay Orpin и Max Martin – «It's My Life».

Music & words by Tim Rose – «Venus».

Music & words by Freddie Perren and Dino Fekaris – «I Will Survive».

Music & words by Don Gibson – «Sweet Dreams».

Music by Bernardino Bautista Monterde, Spanish lyric by Antonio Music & words by Ortiz Calero, English lyric by Dorothy Dodd – «Macarena».

Music & words by Sam Brown – «Stop!».

Music & words by Kenny Edmonds and Antonio Reid – «I'm Your Baby Tonight».

Music & words by Bob Gaudio and Peggy Farina – «Beggin».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Антонюк А. Постановка голосу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
3. Вправи та вокалізи: навчально - методичний посібник / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; упоряд.: Е. В. Макарова, В. Г. Яковенко. Київ : Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 58 с.
4. Мережко Ю.В., Шепеленко Г.Б. Вокальні твори українських композиторів кінця ХІХ – початку ХХІ століття: навч.-метод. посіб. для студентів ВЗО. Київ: Інтерсервіс, 2020. 180 с.
5. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 80 с.
6. Можайкіна Н.С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник. Київ, 2016. 216 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12214.pdf>
7. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. 116 с.
8. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград : КДПУ, 2005. 80 с.
9. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998. 160 с.

Додаткові:

1. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Видавництво

Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. – Т. 1. – 680 с.

2. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; НАН України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Вид. ІМФЕ НАН України, 2018. Т. 5 – 536 с.

3. Вокальні твори [укладач, редактор, автор ідеї і вступної статті Надія Супрун-Яремко]. Апріорі 2017 р. 104 ст.

4. Milton Okun New York Times Great Songs of the Sixties Paperback – June 1, 1970. 340 p.